

DE ZWART/GELE/RODE DRAAD IN DE WCS GESCHIEDENIS DE STILLE KRACHTEN ACHTER DE SCHERMEN; EEN TERUG- BLIK OP DE START!

B. Willemsteijn*

In 1983 woonde ik een hoofdenvergadering bij. Ik was toen hoofdverpleegkundige van de chirurgische intensive care van het Leids Universitair Medisch Centrum, toen eenvoudig AZL geheten.. Tijdens deze vergadering stond de organisatie van een nascholingsprogramma decubitus op de agenda. Er werden vrijwilligers gezocht om dit programma te organiseren. Alle hoofden negeerden het verzoek. Dus werd op geheel vrijwillige basis iemand aangewezen. En dat was ik. Na dit verrassende besluit werd er achteloos door de voorzitter gemeld dat ik eerst een workshop mocht bijwonen over decubitus inStockholm. De reacties van mijn toenmalige collega's die op deze mededeling volgden, staan ook na twintig jaar nog op mijn netvlies gebrand.

De sponsor van deze workshop was Pharmacia. Dat hiermee de basis werd gelegd voor een vereniging die na twintig jaar een congres zou organiseren met 2000 deelnemers, kon ik op dat moment ook niet bedenken.

Na de eerste workshop in Zweden werd ik ook voor een tweede en een derde uitgenodigd. Tijdens deze drie sessies ontmoette ik collega's met dezelfde interesse voor wondbehandeling.

Terug in Nederland organiseerde de sponsor een reünie en na een aantal bieren ontstond daar het idee om iets blijvends te organiseren, een soort wondenclub.

Hans Goossens, Ben de Waal, Brigitte Ascher, Ed van Amstelveen en ik hadden elkaar gevonden. Al snel werden met support van Pharmacia statuten samengesteld. In juni 1984 werden deze van een handtekening voorzien, waarmee de oprichting van de Dutch Woundcare Consultant Society, afgekort WCS, een feit was. Had het eigenlijk niet de WCCS moeten zijn, de Wound Care Consultant Society?

Als beginnende bestuursleden met weinig bestuurlijke ervaring en voornamelijk praktisch ingesteld, we waren immers verpleegkundigen, waren we het snel eens over de wijze van aanpak: niet teveel vergaderen, maar vooral doen....hoewel, in de beginfase werd twee keer per maand vergaderd, waarvan de eerste vergadering in juli 1984 plaatsvond. Tijdens deze opstartfase hebben we bewust voor slechts één sponsor

gekozen; Pharmacia. Toine Grootens vertegenwoordigde dit bedrijf. Wij kenden elkaar, er was sprake van vertrouwen en hij kon de noodzakelijke professionele support geven. Toine (onze stille kracht nummer één) heeft ons toen de commerciële kneepjes van het vak bijgebracht die nodig waren om later te gaan onderhandelen met andere sponsors.

Naast de statuten werden vervolgens doelstellingen geformuleerd. Er werd briefpapier gedrukt, een nieuwsbrief uitgegeven en een persintroductie in het AZL georganiseerd. Daarnaast werd een adviescollege geformeerd, waarvan de Leidse hoogleraar chirurgie Zwaveling (stille kracht nummer twee) voorzitter was. Achter de coulissen heeft hij mij van vele goede tips voorzien.

De doelstellingen werden met prachtige volzinnen geformuleerd: "De specialisatie moet er toe leiden dat de verpleegkundige en verzorgende vanuit het regelmatige contact dat dagelijks met de patiënt bestaat, een meer deskundiger steun aan de arts zou kunnen verlenen. De Woundcare Consultant Society verwacht dat hierdoor de patiëntenzorg zal verbeteren."

De doelstellingen probeerden wij te bereiken door ten eerste: "Ordering van de informatiestroom over wondbehandeling en de daarvoor aangeboden produkten." Een belangrijke activiteit voor ons was namelijk het ontwikkelen en publiceren van een classificatiemodel voor lokale wondbehandeling. En ten tweede dachten wij ons doel te bereiken door het

"aanzetten tot en regelen van internationale contacten en uitwisseling van ervaringen in wondbehandeling." Tot zover een citaat uit de WCS Nieuwsbrief van september '85.

Het ontwikkelen van een classificatiemodel stond hoog op onze lijst van wensen. Dankzij Toine Grootens kwamen wij in contact met een Zweedse hoogleraar, Lars Helgren. Zijn eerste ontwerp op basis van kleuren sloot naadloos aan op onze wens om vooral een praktisch model te ontwikkelen. Al snel werd dankzij onze Zweedse professor (stille kracht nummer drie) het 'zwart-geel-rood-model' ontwikkeld. Een model dat wereldwijd bekend is en na twintig jaar nog steeds een leidraad vormt voor de juiste toepassing van wondbehandelingsproducten. Wellicht is het kleurenmodel het meest bekritiseerde model, het meest gepikte model, maar vooral het langst overlevende model. Wat waren wij destijds boos op het bedrijf, dat zonder overleg ons Zweeds/Nederlandse model had overgenomen om hun product Elase te positioneren. Uiteindelijk ontorechte boosheid, omdat juist daarvoor het model was bedoeld. Veel bedrijven hebben nadien gebruik gemaakt van het model, vele varianten zijn er aan toegevoegd.

Enige naïviteit kon ons destijds ook niet ontzegd worden en dus was een reactie te verwachten op onze voortvarende start. Verpleegkunde Nieuws reageerde dan ook vrij snel met een

artikel: "Oprichting van de WCS een handigheidje van de industrie?" Dat was even schrikken, maar tegelijkertijd ook een goede ervaring om te leren hoe om te gaan met dit soort reacties. Wie zijn nek uitsteekt kan dit verwachten, een gegeven waar het huidige bestuur nog steeds mee wordt geconfronteerd.

Later in 1987 ontvingen wij een aantal reacties op een WCS interview, eveneens in Verpleegkunde Nieuws, nu met de titel: "Het is niet alleen de wond waar het om gaat.."

Dit riep veel positieve reacties op die leidden tot een lidmaatschap. Maar we ontvingen ook anonieme reacties op mijn opmerking over de negatieve invloed van ijs en föhnen. Ten slotte nog een negatieve reactie op een gewaagde uitspraak: "Die oude rot in het vak, die nog op de solex de wijk ingaat.."

Vanzelfsprekend heb ik direct gereageerd door te stellen dat de WCS zich geen betweterige houding wenst aan te nemen.

Medio '87 werden de eerste internationale contacten gelegd. Wij hadden een eerste bespreking met een groep Engelse collega's gemobiliseerd door Carol Dealey. Carol had de ontwikkelingen in Nederland op de voet gevolgd. Enige tijd later werd de Britse variant van de WCS opgericht.

In onze eerste nieuwsbrief, het

model van een envelop, werd ook de voorwaarde voor het lidmaatschap beschreven: "Het WCS-lidmaatschap en abonnement op de nieuwsbrief, welke men 6x per jaar ontvangt, geeft tevens recht op gratis toegang tot congressen/symposia, georganiseerd door de WCS. Kosten: f 75,- per jaar". Wij kenden toen ook zogenaamde WCS aspirant leden. Kosten: f30,- per jaar. Een lidmaatschap kost nu in 2004, twintig jaar na dato, € 30,- per jaar, een stijging van circa 0%. Chapeau beste bestuur!

Begin '86 werd de Nieuwsbrief in een nieuw A5 jasje gestoken vanwege de hoge kosten. In deze uitgave werden twee nieuwe bestuursleden voorgesteld, Anneke Andriessen uit Nijmegen en Koos van Rossum uit Leiden, later één van de vijf voorzitters tijdens het 20-jarig bestaan van de vereniging.

In 1987 besloten wij advertenties op te nemen in WCS Nieuws, waardoor ons blad in een kleurrijke zwartgeel-rode lay-out uitgegeven kon worden. Daarmee werd het WCS Nieuws het visitekaartje van de vereniging. Het bestuur werd in dat jaar uitgebreid met Sara Zwarts, verpleegkundige van het AMC.

Gratis toegang op congressen/symposia was overigens wel heel voortvarend geformuleerd. Want pas in

1986 werd ons eerste congres georganiseerd. Nou ja, congres. Het karakter had meer weg van een familiereünie. Plus minus 68 deelnemers hadden zich aangemeld. Deze bestonden voornamelijk uit familieleden van de bestuursleden en uit collega's van onze afdelingen. Familieleden speelden vanaf het begin een belangrijke rol in de vereniging. Mijn kinderen (stille krachten nummer 4 en 5) hebben de eerste vijf jaar duizenden brieven gevouwen, in enveloppes geschoven en van een postzegel voorzien. Zij ontvingen daarvoor 1 cent per brief. Beste penningmeester: geen zorgen, deze beloning werd uit eigen zak betaald!

Familieleden spelen nog altijd een belangrijke rol binnen de vereniging. Deze familieleden (ontelbare stille krachten) van de bestuursleden worden immers geconfronteerd met partners die uren, dagen, weken en soms maanden vrije tijd per jaar spenderen aan een gekke hobby, een vereniging voor deskundigen in wondbehandeling. Deze betrokkenheid is volgens mij het geheim achter het succes van de WCS.

In 1988 heb ik de overstap gemaakt naar één van de sponsors, ConvaTec, waardoor ik de WCS voorzittershamer moest doorgeven aan een goede collega en vriend Ben de Waal. Daarmee nam ik afscheid van een vereniging, die mij nog steeds na aan het hart ligt, mijn 'love baby'. Eigenlijk een verschrikkelijk woord, maar wel passend bij het gegeven dat ik samen met geweldige collega's aan de wieg heb mogen staan van een super club!

*** Barry Willemsteijn, Voorzitter WCS 1984-1988**

Dit artikel is geredigeerd door Astrid Willemsteijn, tekstschrijver, stille kracht 1984-1988

Een oude foto met een deel van het toenmalige WCS bestuur. Staand van links naar rechts: Toine Grotens van Pharmacia; Ben de Waal; Ed van Amstelveen; Hans Goossens; prof. Helgren. Zittend van links naar rechts: dame onbekend; Brigitte Ascher; Barry Willemsteijn.